

EXTERNAL SECURITY OF THE REPUBLIC OF POLAND IN A GLOBAL SECURITY SYSTEM

BEZPIECZEŃSTWO ZEWNĘTRZNE RP W SYSTEMIE BEZPIECZEŃSTWA GLOBALNEGO

prof. zw. dr hab. Witold Pokruszyński

Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi
w Józefowie

dziekan@wsge.edu.pl

ABSTRACT

The article treats the external security in terms of international security. National security (of the state) is divided into internal and external security. External security covers all types of external threats such as political, economic, military, ecological and information threats. The author examines the external security of the system of NATO and the European Union, that guarantee national safety in Poland.

KEYWORDS: *international security, National Security Strategy of the Republic of Poland, Republic of Poland, NATO, European Union Security, Common Security and Defence Policy*

WPROWADZENIE

Drugą, obok bezpieczeństwa wewnętrznego, podstawową formułą kategorii bezpieczeństwa narodowego jest **bezpieczeństwo zewnętrzne**. Służy ono nauce o bezpieczeństwie do analizowania bezpieczeństwa państwa w obszarze i wymiarze międzynarodowym, a także w sojuszach wobec współczesnych zagrożeń. Idea bezpieczeństwa zewnętrznego wyraża pragnienie bycia bezpiecznym w razie agresji i opiera się na pewności, że nie będzie się obiektem ataków, a w przypadku ich zaistnienia, udzielona zostanie natychmiastowa pomoc ze strony innych państw – sojuszników.

1. ISTOTA I ZNACZENIE BEZPIECZEŃSTWA ZEWNĘTRZNEGO

Sam termin bezpieczeństwa zewnętrznego odnosi się do podmioto-

wych potrzeb oraz interesu państwa i można go uznać, może w uproszczeniu, za formę definicji bezpieczeństwa narodowego. Istota bezpieczeństwa zewnętrznego sprowadza się głównie, ale nie tylko, do polityczno-militarnych gwarancji dla państwa, które sprawiają, że nie stanie się ono obiektem napaści zbrojnej lub ataku terrorystycznego, albo presji politycznej, gospodarczej, energetycznej, ideologicznej, kulturowej i jeszcze innej¹.

Zgodnie ze Strategią Bezpieczeństwa Narodowego RP, pkt. 3.1 – obowiązkiem państwa jest konsekwentne zabieganie o tworzenie jak najkorzystniejszego międzynarodowego otoczenia kraju i umacnianie jego międzynarodowej pozycji, wizerunku i prestiżu. Należy tworzyć i rozwijać zdolności do osiągania narodowych celów strategicznych w dziedzinie bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie, przestrzeni europejskiej, euroatlantyckiej i globalnej, a także tworzyć warunki dla umacniania skutecznych powiązań i mechanizmów wspólnotowych i sojuszniczych. Należy wspierać procesy transformacyjne w Europie Wschodniej. W wymiarze globalnym, głównym zadaniem jest rozwój przyjaznych stosunków z partnerami w Sojuszu NATO.

Jak z tego wynika, istota bezpieczeństwa zewnętrznego państwa wypływa z różnych czynników w wymiarze narodowym i międzynarodowym, strategicznym i geostrategicznym², politycznym, ekonomicznym, społecznym i militarnym. Ale najważniejszym z nich jest dobra i klarowna polityka zagraniczna państwa na arenie międzynarodowej oraz mocne i wiarygodne osadzenie w sojuszach. Dobrze jest, kiedy państwo średniej wielkości, jak Polska, ma aktywną i mocną dyplomację i nowoczesną, profesjonalną, zawodową armię i nowoczesną, wolnorynkową gospodarkę oraz stabilną demokrację. Krótko rzecz ujmując, bezpieczeństwo zewnętrzne powinno być oparte na szeroko rozumianej sile i wiarygodności w stosunkach międzynarodowych oraz na aktywnej działalności w sojuszach (NATO i UE).

2. BEZPIECZEŃSTWO ZEWNĘTRZNE A SOJUSZ NATO

Polska od dwunastu lat, tj. od 12 marca 1999 roku, jest wiarygodnym członkiem Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Po złożeniu w tym dniu, na ręce rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, Aktu ratyfikacji w sprawie przystąpienia Polski do Traktatu Północnoatlantyckiego kraj nasz stał się oficjalnie dziewiętnastym członkiem NATO. Rangę tego ważnego wydarzenia określają cele, które w wyniku tego aktu zostały spełnione, a przede wszystkim nastąpiło:

¹ Pokruszyński, Współczesne bezpieczeństwo narodowe, 2009, s. 18-28

² Zawisza, 2009, s. 157-173

- zagwarantowanie Polsce i jej obywatelom bezpieczeństwa poprzez udział w północnoatlantyckim systemie obronnym;

- zapewnienie trwałego wejścia Polski do zachodniego obszaru cywilizacyjnego oraz potwierdzenie wobec społeczności międzynarodowej przywiązania naszego państwa do zasad demokracji, wolności jednostki, praworządności i gospodarki wolnorynkowej.

Członkostwo w Sojuszu Północnoatlantyckim stało się jednym z najważniejszych priorytetów polityki bezpieczeństwa narodowego wobec zagrożeń trzeciego tysiąclecia w różnych najważniejszych obszarach. Powstaje pytanie: czym jest Sojusz NATO dziś w aspekcie bezpieczeństwa?

Uważam, że na tak postawione pytanie odpowiedzią będzie fragment z Koncepcji Strategicznej przyjętej przez szefów rządów – członków Sojuszu NATO w Lizbonie, 19 listopada 2010 roku. *Podstawowym i niezmiennym celem NATO jest ochrona i obrona wolności i bezpieczeństwa wszystkich jego członków za pomocą środków politycznych i wojskowych. Obecnie Sojusz pozostaje podstawowym źródłem stabilności w nieprzewidywalnym świecie. I dalej ta koncepcja stanowi: Państwa członkowskie NATO tworzą unikalną wspólnotę wartości, zobowiązały się do zasad wolności osobistej, demokracji, praw człowieka i rządów prawa. Sojusz jest mocno zaangażowany w cele i zasady Karty Narodów Zjednoczonych i Traktatu Waszyngtońskiego, który potwierdza główną odpowiedzialność Rady Bezpieczeństwa ONZ za utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa.*

Wracając do Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2007 r., w której czytamy: *Sojusz Północnoatlantycki jest dla Polski najważniejszą formą współpracy w polityczno-wojskowym wymiarze bezpieczeństwa oraz filarem stabilności na kontynencie, a także główną płaszczyzną stosunków transatlantyckich. Priorytetem pozostaje zwiększenie zdolności NATO do pełnienia jego podstawowej funkcji – zbiorowej obrony i tworzenia płaszczyzny konsultacji w razie zagrożenia.*

Polska uznaje potrzebę doskonalenia zdolności Sojuszu NATO do likwidowania współczesnych zagrożeń. Istotnymi niebezpieczeństwem dla całego środowiska są zagrożenia asymetryczne. Najpoważniejszym z nich pozostaje nadal terroryzm międzynarodowy, który choć najbardziej widoczny w regionie Bliskiego Wschodu, stanowi ciągle wyzwanie dla całej społeczności międzynarodowej. Stosunkowo nowym, coraz częściej wy-

stępującym zjawiskiem jest cyberterroryzm³, którego celem jest sparaliżowanie przeciwnika poprzez zablokowanie, przejście kontroli lub zainfekowanie jego połączeń sieciowych. Broń masowego rażenia jest szczególnie groźna w sytuacji uzyskania dostępu do niej przez organizacje terrorystyczne, autorytarne reżimy i państwa niestabilne politycznie. Dlatego też Siły Zbrojne RP uczestniczą i będą uczestniczyć w misjach pokojowych i stabilizacyjnych, zgodnie z Traktatem NATO i możliwościami państwa polskiego. Obecnie należy mieć na uwadze postęp we wszystkich obszarach, tj. w nauce, technice i technologii oraz w bezpieczeństwie.

Chcąc być liczącym się członkiem NATO, Polska powinna nadążać za postępem w kluczowych dziedzinach bezpieczeństwa. Obecnie ważnym wyzwaniem Sojuszu NATO jest pomyśle zakończenie wojny w Afganistanie, w której m.in. biorą aktywny udział polscy żołnierze. Zwycięstwo w Afganistanie stałoby się wyrazem spójności i wiarygodności oraz gwarantem bezpieczeństwa międzynarodowego.

Akcesja polski do Sojuszu NATO nie zakończyła procesu integracji z jego strukturami polityczno-militarnymi. Proces ten jest długofalowy, wymaga wysiłków wszelkich struktur i instytucji państwa, nie tylko Ministerstwa Obrony Narodowej. Przebiega on na wielu poziomach i wielu obszarach i obejmuje: kwestie legislacyjne, ochronę informacji, zapewnienie aktywnego uczestnictwa w wypracowaniu politycznych i strategicznych decyzji, a także pełną integrację wojskową.

Pełna integracja wojskowa z Sojuszem NATO jest procesem długotrwałym i wieloaspektowym; obejmuje nie tylko kwestie technicznej i organizacyjnej interoperacyjności wojsk, ale także stosunków cywilno-wojskowych, uzawodowienie armii, reorganizację strukturalną, odpowiednie szkolenie i uzbrojenie, czyli profesjonalizacja armii⁴. Aktualny stan zaawansowania wszystkich wymienionych kierunków działań wymaga niezbędnego przyspieszenia całego procesu i podjęcia większego wysiłku organizacyjnego i finansowego, kooperatywnego i merytorycznego.

Dostosowanie systemu obronnego do wymogów sojuszniczych jest procesem kompleksowym. Kluczowe znaczenie dla integracji ma podjęcie komplementarnych działań na szczeblu władzy ustawodawczej i wykonawczej, służących umacnianiu zdolności obronnej państwa i bezpieczeństwa narodowego. Wszystkie podejmowane decyzje na rzecz doskonalenia potencjału militarnego RP, jako członka Sojuszu, muszą być podyktowane

---

³ Pokruszyński, Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa, 2010, s. 12

⁴ Pokruszyński, Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa, 2010, s. 22

również interesami narodowymi, a nie tylko sojuszniczymi.

Na zakończenie tego artykułu podaję bardzo ważną wiadomość o randze międzynarodowej, a dotyczącej bezpieczeństwa światowego. Otóż 2 maja 2011 r., został zlikwidowany przez komandosów z US Navy Seals w Abbottabad w Pakistanie charyzmatyczny przywódca Al-Kajdy Osama bin Laden. Zginął od strzału w głowę, w akcji militarnej „Geronimo”. **„Sprawiedliwości stało się zadość”**- ogłosił prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej – Barack Obama 2 maja 2011 roku.

W ten sposób dopełniło się życie i złowroga kariera człowieka uznanego na Zachodzie za najgroźniejszego zbrodniarza przełomu wieków (XX/XXI), przywódcę organizacji odpowiedzialnej za większość zamachów i operacji terrorystycznych ostatnich lat od Nowego Jorku (World Trade Center) po Bali, od Moskwy po Dar es - Salaam.

Wypowiadając wojnę Zachodowi, Saudyjczyk Osama bin Laden wywołał niemal globalny konflikt. Jego zwolennicy nie tylko przepowiadali zamachy, ale też wywoływali wojny domowe, uczestniczyli w nich lub starali się przejmować inicjatywę – w Afganistanie i Pakistanie, Somalii i Sudanie, Kaszmirze, Iraku i Jemenie, w Bośni i na Kaukazie. W dalszym ciągu nie rezygnują, usiłują przejąć rewolucje na Bliskim Wschodzie i w Maghrebie.

Od dziesięcioleci nikt nie zagroził porządkowi światowemu tak, jak Osama bin Laden i Al-Kaida w wojnie, którą wywołał. Jego śmierć jest najważniejszym wydarzeniem od 11 września 2001 roku. Ważniejszym niż inwazja USA na Afganistan, atak na Irak, czy pojmanie i zgładzenie Sadama Husajna.

Po śmierci Osamy bin Ladena siatka się nie rozpadnie, ale na pewno rozluźnią się struktury. Do niedawna organizacje terrorystyczne, zabiegając o pieniądze i wsparcie, chętnie ogłaszały się filiami Al - Kaidy w Iraku, Jemenie i Maghrebie. Bez Saudyjczyka i pod presją Zachodu filie Al – Kaidy mogą znów przeistaczać się w niezależne organizacje. I z globalnych staną się na powrót ugrupowaniami zajmującymi się lokalnymi problemami, a nie światowym dżihadem. Jeśli miejsca po Osامية bin Ladenie nie zajmie ktoś równie utalentowany w zbrodnicznym rzemiośle, to zagrożenie terrorystyczne może ulec zmniejszeniu.

Terroryzm nie skończy się po śmierci emira Al – Kaidy. Osama pierwszy zastosował terroryzm i zamachy samobójcze na taką skalę, by sparaliżować nieprzyjaciół strachem i tym samym wywołać III wojnę światową.

Liczył, że obali ona niesprawiedliwy, jego zdaniem, porządek świata, a na jego zgłiszczach zostanie wzniesiony nowy, lepszy. Nie powinno się mówić źle o zmarłych, **ale o nim należy mówić źle i dużo.**

2.1 BEZPIECZEŃSTWO ZEWNĘTRZNE A UE

Mija osiem lat od 1 maja 2004 roku – daty wstąpienia Polski do Unii Europejskiej (UE) na podstawie referendum. Obecnie Unia Europejska liczy 27 państw z około 500 mln mieszkańcami. Należy się liczyć z faktem, że jest to mocarstwo, którego liczba mieszkańców jest większa aniżeli USA (267 mln) i Rosji (147mln) razem wziętych⁵.

W Preambule Traktatu o Unii Europejskiej między innymi czytamy:

Zdecydowani przejść do nowego etapu procesu integracji europejskiej, zapoczątkowanego ustanowieniem Wspólnot Europejskich.

Potwierdzając swe przywiązanie do zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego.

Potwierdzając swe przywiązanie do podstawowych praw socjalnych określonych w Europejskiej Karcie Społecznej, podpisanej w Turynie dnia 18 października 1961 roku oraz we wspólnotowej Karcie Socjalnych Praw Podstawowych Pracowników z 1989 roku.

Wyrażając mocną wolę popierania postępu gospodarczego i społecznego swych narodów poprzez urzeczywistnienie rynku wewnętrznego oraz umacnianie spójności i ochrony środowiska naturalnego, przy uwzględnieniu zasady stałego rozwoju, oraz prowadzenia polityk, które zapewnią, że integracji gospodarczej towarzyszyć będzie równoczesny postęp w innych dziedzinach.

Zdecydowani realizować wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, w tym stopniowo określać wspólną politykę obronną, która mogłaby prowadzić do wspólnej obrony, zgodnie z artykułem 42, wzmacniając w ten sposób tożsamość i niezależność Europy w celu wspierania pokoju, bezpieczeństwa oraz postępu w Europie i na świecie.

Zdecydowani ułatwić swobodny przepływ osób, przy zapewnieniu bezpieczeństwa swym narodom, poprzez ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

---

⁵ Pokruszyński, Bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej polskiej na tle innych państw Unii Europejskiej. Stan obecny i perspektywy zmian, 2009, s. 48

A w postanowieniach wspólnych, Art. 1 Traktatu czytamy:

Niniejszym traktatem WYSOKIE UMACNIAJĄCE SIĘ STRONY ustanawiają między sobą UNIE EUROPEJSKĄ, zwaną dalej „Unią”, której Państwa Członkowskie przyznają kompetencje do osiągnięcia ich wspólnych celów.

Niniejszy Traktat wyznacza nowy etap w procesie tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy, w którym decyzje podejmowane są możliwie najwyższym poszanowaniem zasady otwartości i jak najbliżej obywateli.

Podstawę Unii stanowi niniejszy Traktat oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwane dalej „Traktatami”). Oba te Traktaty mają taką samą moc prawną. Unia zastępuje Wspólnotę Europejską i jest jej następcą prawnym.

Natomiast, w Art. 2. czytamy bardzo ważną treść Traktatu, a mianowicie:

Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne Państwom Członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn.

W postanowieniach dotyczących polityki bezpieczeństwa i obrony, w Art.42, s. 51 czytamy:

1) *Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony stanowi integralną część wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Zapewnia Unii zdolność operacyjną opartą na środkach cywilnych i wojskowych. Unia może z nich korzystać w przeprowadzanych poza Unią misjach utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i wzmacniania międzynarodowego bezpieczeństwa, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych. Zadania te są wykonywane w oparciu o zdolności, jakie zapewniają Państwa Członkowskie.*

2) *Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony obejmuje stopniowo określanie wspólnej polityki obronnej Unii. Doprowadzi ona do utworzenia wspólnej obrony, jeżeli Rada Europejska, stanowiąc jednomyślnie, tak zadecyduje. W takim przypadku Rada Europejska zaleca Państwom Członkowskim przyjęcie stosownej decyzji zgodnie z ich odpowiednimi wy-
mogami konstytucyjnymi.*

Wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa wykonuje wysoki

przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Państwa Członkowskie, zgodnie z Traktatami. Szczególną rolę Parlamentu Europejskiego i Komisji w tej dziedzinie określają Traktaty. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie jest właściwy w zakresie tych postanowień, z wyjątkiem właściwości do kontrolowania przestrzegania artykułu 40. niniejszego Traktatu i do kontroli legalności niektórych decyzji przewidzianych w artykule 275. akapit 2. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Podsumowując tę część rozważań, można stwierdzić, że wspólnym celem Unii Europejskiej jest zapewnienie stabilizacji i dobrobytu oraz przestrzeganie wartości, a ponadto zapewnienie pokoju i bezpieczeństwa w całej Europie i na świecie.

W Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2007 r., w pkt. 44. jest zapis o następującej treści: *Członkostwo w Unii Europejskiej w istotnym stopniu determinuje postawy bezpieczeństwa Polski. Radykalnie zwiększyło możliwości realizacji polskiej polityki bezpieczeństwa i zdolności oddziaływania międzynarodowego. Wzmocniło pozycję Polski w świecie, ale jednocześnie spowodowało wzrost jej odpowiedzialności za kształt porządku międzynarodowego.*

Dzięki takim instrumentom, jak: *Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa, europejska polityka bezpieczeństwa i obrony, jednolity rynek europejski, wspólna polityka handlowa, fundusz spójności oraz inne mechanizmy wspierania rozwoju, współpraca w zakresie sądownictwa i spraw wewnętrznych, udział Polski w Unii Europejskiej wpływa pozytywnie na bezpieczeństwo i możliwości rozwojowe państwa i społeczeństwa we wszystkich wymiarach życia politycznego, gospodarczego i społecznego.*

Natomiast w pkt. 45, s. 12 podano: *W interesie bezpieczeństwa Polski jest umacnianie pozycji Unii w świecie i zwiększanie jej międzynarodowego zaangażowania zarówno w skali regionalnej, jak i globalnej. Polska będzie aktywnie uczestniczyć w rozwoju wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, dążąc do zacieśnienia współpracy państw członkowskich, zbliżania ich stanowisk i harmonizowania interesów oraz wypracowania nowych instrumentów wspólnej polityki. Szczególna uwaga poświęcona będzie działaniom na rzecz zwiększania aktywności Unii w Europie Wschodniej, m.in. przez aktywny udział w rozwoju Europejskiej Polityki Sąsiedztwa. Polska popiera zaangażowanie UE w łagodzeniu napięć i rozwiązywaniu konfliktów, zwłaszcza w najbliższym sąsiedztwie Unii, w tym w Mołdawii, państwach Kaukazu Południowego i na Bałkanach. Będzie aktywnie uczest-*

niczyć w formułowaniu i realizacji wspólnej polityki UE wobec innych regionów świata, także w określaniu roli Unii w stabilizacji Bliskiego Wschodu. Polska stopniowo zwiększy swój udział w pomocy rozwojowej UE, uznając ją za ważny instrument przyczyniający się do likwidacji źródeł wielu współczesnych zagrożeń. Polska pozostaje zwolennikiem dalszego rozszerzania Unii, widząc w nim skuteczny sposób budowy stabilności ogólnoeuropejskiej.

W interesie Unii Europejskiej, a zwłaszcza Polski, jest wstąpienie do niej Ukrainy, Gruzji i w następnej kolejności Białorusi. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia, proces ich wstąpienia może trwać jeszcze kilka, a i może kilkanaście, a jego zakończenie, przy sprzyjających warunkach międzynarodowych, może nastąpić dopiero w następnym dziesięcioleciu. Dla Polski pozytywne zakończenie procesu integracji Ukrainy z Unią Europejską byłoby ważnym krokiem na rzecz umacniania swojej pozycji międzynarodowej na wschodzie.

W teźże Strategii, w pkt. 46, s. 12 czytamy: *Polska opowiada się za rozwojem europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony. Wnieście znaczący wkład w rozwój wojskowych i cywilnych zdolności UE w zakresie reagowania kryzysowego. Będzie stopniowo zwiększać zaangażowanie w tworzeniu europejskich sił szybkiego reagowania i grup bojowych. Polska, opowiada się za dalszym rozwojem współpracy w zakresie przemysłu obronnego, harmonizacji zakupów i wspólnych programów badawczych.*

Ważne znaczenie dla Polski ma zawarta treść w pkt. 48, s.13, mianowicie: *Szczególne znaczenie w polskiej polityce bezpieczeństwa zachowują stosunki dwustronne ze Stanami Zjednoczonymi. Polska uznaje, iż mają one strategiczny charakter i będzie zabiegać o dalszy ich rozwój w duchu solidarnego i zrównoważonego partnerstwa. Polska będzie czynić na rzecz utrwalania amerykańskiej obecności na kontynencie europejskim, również w wymiarze pozamilitarnym. Rozbudowa wszechstronnej współpracy bilateralnej z głównym sojusznikiem RP powinna być czynnikiem umacniającym więzi transatlantyczne, pozytywnie wpływającym na kształt i jakość współpracy Sojuszu NATO z Unią Europejską i Stanami Zjednoczonymi.*

Kończąc rozważania kwestii bezpieczeństwa zewnętrznego pragnę, podkreślić, że Strategia Bezpieczeństwa Narodowego nie jest czymś krótkoterminowym, albowiem jest ona następstwem polityki bezpieczeństwa narodowego, która swoich celów nie może ograniczać do jednej lub dwóch kadencji rządów. Dlatego strategia określa głównie metody i sposoby działania na okres co najmniej 15-20 lat.

Nie mogę pozostawić Czytelnika bez wyjaśnienia problemu o kluczowym znaczeniu dla Polski i Europy, tj. „tarczy antyrakietowej” i montowania jej na terytorium Polski. W różnych publikacjach i wystąpieniach sejmowych oraz dyskusjach partyjnych były w tej sprawie dwa skrajne stanowiska. Jedni, z ówczesnym Prezydentem RP włącznie, byli za przyjęciem tarczy, przeciwnicy natomiast wyrażali dezaprobatę, twierdząc, że Polska przez tarczę nie wzmocni swego bezpieczeństwa, lecz zdecydowanie go osłabi ze względu na zagrożenie terrorystyczne. W moim przekonaniu ta druga strona nie miała w tym przypadku racji.

Otóż pragnę przypomnieć, że teoria strategii uznaje dwa rodzaje działań, tj. **działania bezpośrednie** (proste w swoim zamiarze) i **działania pośrednie** (złożone w swoim zamiarze) dla osiągnięcia wyznaczonego celu. W tym konkretnym przypadku (tarczy antyrakietowej) Polska zamierzała osiągnąć cel strategiczny za pomocą działań pośrednich, wzmacniając swoje bezpieczeństwo, w ramach Sojuszu NATO na kierunku wschodnim i północno-wschodnim, poprzez udoskonalenie obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej.

Podpisana umowa pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi w 2008 roku w Warszawie nie została zrealizowana ze względów politycznych i strategicznych po zmianie prezydentów USA. Montowanie tarczy antyrakietowej w Polsce nie nastąpiło, realizację planu w tej ważnej sprawie odłożono i nie wiadomo na jak długo. Miałem mocne przekonanie, że to ważne wydarzenie dla Europy nastąpi, że rozważa i odpowiedzialność decydentów staną się faktem, ale tak się nie stało. Czy następne rządy, po wyborach parlamentarnych, podejmą ten ważny dla Polski problem, w ramach bezpieczeństwa Sojuszu NATO na kierunku wschodnim, można tylko mieć nadzieję, że tak się stanie. Natomiast jeśli się nie stanie, Rosja znów odniesie sukces w stosunkach międzynarodowych ze szkodą dla Polski. Polityka przyszłego rządu polskiego powinna być, w tym względzie, długowzroczna, przewidywalna, konsekwentna i zgodna z racją stanu, w interesie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego⁶.

REFERENCES

1. Pokruszyński, W., (2008). Kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego. Józefów: Wydawnictwo WSGE.
2. Pokruszyński, W., (2009). Współczesne bezpieczeństwo narodowe.

---

⁶ Pokruszyński, Kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego, 2008, s.35

- Józefów: Wydawnictwo WSGE.
3. Pokruszyński, W., (2010). Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa. Józefów: Wydawnictwo WSGE.
  4. Pokruszyński, W., (2009). Bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej polskiej na tle innych państw Unii Europejskiej. Stan obecny i perspektywy zmian. Józefów: Wydawnictwo WSGE.
  5. Zawisza, J., (2009). Bezpieczeństwo narodowe i porządek publiczny w warunkach globalizacji. Słupsk: Fundacja Pro Pomerania.